

naśłonecznienia, spadek zapotrzebowania na energię w wyniku wzrostu średniej temperatury w sezonie grzewczym (mniejsza liczba dni z temperaturą < 17°C).

Wyzwanie 13. Bezpieczeństwo i transformacja energetyczna

Dostęp do źródeł energii stanowi jeden z podstawowych czynników rozwoju gospodarczego. Zgodnie z prognozami⁶⁸ w Polsce, w gospodarce narodowej będzie następował wzrost zapotrzebowania na energię. Prognozy różnią się skalą i tempem wzrostu, jednakże należy przyjąć, że w horyzoncie 2050 r., pomimo znacznego przewidywanego postępu w zakresie efektywności energetycznej zapotrzebowanie będzie rosnąć. Energia jest wykorzystywana w każdej dziedzinie życia, dlatego dla niezakłóconego funkcjonowania gospodarki oraz zapewnienia odpowiedniej jakości życia społeczeństwa konieczne jest zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw. Jednocześnie obserwowany od wielu lat znaczący negatywny wpływ rozwoju gospodarczego na środowisko (m.in. nadmierna eksploatacja surowców energetycznych, zanieczyszczenia, wzrost emisji gazów cieplarnianych) i postępujące negatywne zmiany klimatyczne są jednym z ważniejszych czynników determinujących działania na rzecz transformacji energetycznej - zmniejszenia ogólnego udziału energetyki konwencjonalnej opartej na węglu na rzecz nowych technologii, w tym zwłaszcza energii ze źródeł odnawialnych.

1. Polityka energetyczna Polski jest osadzona w założeniach polityki energetycznej Unii Europejskiej. Najnowszy i największy w historii Wspólnoty, przyjęty w 2019 roku, zbiór przepisów - pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”⁶⁹ ma na celu zwiększenie efektywności energetycznej, zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej, reformę europejskiego rynku energii, wprowadzenie nowych środków zarządzania dla Unii Energetycznej oraz wspieranie innowacji w zakresie czystej energii. Jednym z celów UE do 2030 r. jest osiągnięcie udziału odnawialnych źródeł energii w zużyciu energii na poziomie co najmniej 32%. Najważniejszą konsekwencją tych przepisów dla województwa kujawsko-pomorskiego może być⁷⁰ dążenie do przestawienia dużej części produkcji energii na odnawialne źródła oraz uwolnienie potencjału tkwiącego w bardzo dużej liczbie małych wytwórców energii. W grudniu 2019 r. Komisja Europejska przedstawiła „Europejski Zielony Ład” - strategię zbudowania zrównoważonej gospodarki UE poprzez bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym, powstrzymanie zmiany klimatu, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń. Strategia „Europejski Zielony Ład” ma doprowadzić do osiągnięcia przez UE w roku 2050 zerowego poziomu emisji gazów cieplarnianych netto.
2. Bezpieczeństwo energetyczne województwa kujawsko-pomorskiego jest pochodną bezpieczeństwa energetycznego kraju i wynika z funkcjonowania Krajowego Systemu Energetycznego. Niemniej jednak, zmiany zachodzące na poziomie UE i w Polsce w zakresie podejścia do procesu planowania energetycznego, sprawiają, że tworzą się pewne możliwości do bardziej aktywnego zaangażowania samorządów w działania poprawiające lokalne (regionalne) bezpieczeństwo energetyczne.
3. Kujawsko-pomorskie położone jest w przebiegu głównych elementów krajowego systemu przesyłowego zarówno elektroenergetycznego jak i gazowego. Jest to bardzo korzystne uwarunkowanie, umożliwiające rozwój sieci dystrybucyjnych oraz zaopatrzenie w energię również wymagających odbiorców. W zakresie krajowego systemu przesyłowego elektroenergetycznego bezpieczeństwo energetyczne gwarantuje system linii elektroenergetycznych najwyższych napięć. Część z nich jest bardzo nowoczesna, powstała w ostatnich latach. W miejscowości Gustorzyn (gmina Brześć Kujawski) znajduje się węzeł rozdzielczy gazu stanowiący punkt wejścia gazu importowanego gazociągiem Jamał-Europa do systemu krajowego. Z systemem przesyłowym gazu wysokometanowego współpracują podziemne magazyny gazu, które pełnią niezwykle istotną rolę regulatora pokrywania nierównomierności zapotrzebowania na gaz. Na terenie województwa, w powiecie mogileńskim, znajduje się jeden z największych magazynów gazu wysokometanowego w

⁶⁸ Wnioski z analiz prognostycznych na potrzeby Polityki energetycznej Polski do 2050 roku. Ministerstwo Gospodarki, Warszawa 2015 r.
Wnioski z analiz prognostycznych dla sektora paliwowo-energetycznego – Polityka energetyczna Polski do 2040 roku. Załącznik nr 2. Ministerstwo Energii, 2019 r.

⁶⁹ Pakiet 8 aktów prawnych (dyrektyw i rozporządzeń) na których wdrożenie państwa członkowskie mają nie więcej niż dwa lata.
<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-strategy-and-energy-union/clean-energy-all-europeans>

⁷⁰ Na podstawie „Małymi krokami do wielkich zmian. Wpływ pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” na energetykę P. Wróbel, 2019 (www.forum-energii.eu)